

פרשת ויקרא

אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן... אם עלה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבנו (א, ב-ג)

אמרו חז"ל (סוטה ה ע"ב):

"אמר רבי יהושע בן לוי: בוא וראה כמה גדולים נמוכי הרוח לפני הקב"ה, שבשעה שבית המקדש קיים, אדם מקריב עולה - שכר עולה בידו, מנחה - שכר מנחה בידו, אבל מי שדעתו שפלה, מעלה עליו הכתוב כאילו הקריב כל הקרבנות כולם, שנאמר: 'זבחי אלקים רוח נשברה'; ולא עוד, אלא שאין תפילתו נמאסת, שנאמר: 'לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה.'"

למדנו מכאן - אומר בעל ה"ילקוט אפרים" - שתפילה גדולה יותר מן הקרבנות, שהרי כהן בעל מום אינו יכול להקריב קרבנות, ואילו להתפלל הוא יכול, ולא עוד אלא שלתפילתו יש ערך יותר מתפילת אדם אחר שאינו נכה בעל מום, כי רוחו נמוכה בשל היותו נכה,

ו"זבחי אלקים רוח נשברה". נמצא, שה"רוח נשברה" גדולה הרבה יותר מן הקרבנות, וזהו שכתוב כאן בפסוק: "אדם כי יקריב מכם קרבן לה'" - אם אדם מקריב "מכם", מעצמו, שזו תפילה, והתפילה הזו היא בבחינת "זבחי אלקים רוח נשברה", הרי שזה "קרבן לה'". אבל אם הקרבן בא "מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן" - זה כבר לא כל כך פשוט: "אם עלה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבנו", צריך שהקרבן יהיה תמים, לא בעל מום, שלא כמו בתפילה ששם גם בעל מום כשר.

עד כמה גדול כוחו של שברון לב בשעת התפילה נוכל לראות מן המעשה הבא:

ה'בעל שם טוב' הכין את אחד מתלמידיו לקראת תפקיד של בעל תוקע בראש השנה, ובמשך תקופה ארוכה למד אותו את כוונות התקיעות, התלמיד השקיע עד מאד בלמודים אלו, אולם משנקרא לתקוע לבסוף, התרגש כל כך וכל הכוונות פרחו מזכרונו. במשך דקות אחדות הוא נסה להזכר בהן, או למצער בחלקן - אך העלה חרס בידו, וכך עמד ותקע כשבלבו שבור על חסרון הכוונה שיש בו.

לאחר התקיעות קרא לו ה'בעל שם טוב' ואמר לו: דע לך, כי התקיעות הללו הועילו יותר מתקיעות אחרות שנעשו בכל הכוונות הראויות. שכן, הכוונות בתקיעת השופר הן כמפתחות לפתוח שערי שמים לתפילותינו, ולכל שער נצרך 'מפתח' מיוחד המתאים לו, שהוא כונה מיוחדת לשער זה.

אבל לב נשבר ונדכה דומה לגנב השובר את המנעול ואינו נזקק כלל למפתח... באפן כזה, נתן לשבור את כל המנעולים גם ללא מפתח פרטי לכל שער ודלת. חילוק נוסף בין התפלה לבין הקרבנות, הוא שהקרבנות הנם בעלי כללים ומגבלות של זמן ושל מקום, ואלו התפלה יכולה להאמר בכל עת ובכל שעה, ואינה נתונה לאף מגבלה.

בספר "גאון וחסיד" מסופר כי באחד הימים הפסיד יהודי בדין תורה שערך עבורו רבי לוי יצחק מברדיטשוב. אותו יהודי היה גס רוח, וכשלוץ זה הכעיס אותו מאד, עד שהוא איים לגשת לפריץ העיירה ולהלשין לפניו על רבי לוי יצחק, מתוך כוונה להעליל עליו עלילות שוא, אשר יחייבו אותו בעונשים כבדים. כששמע רבי לוי יצחק את האיומים, הוא פנה אל אותו יהודי והאיץ בו: "נו, נו! לך גש ותלשין מיד!".

החווה היהודי בידו לעבר השמים השחורים, ואמר: "כעת מאוחר. אינני יכול לגשת עכשיו, שהרי הפריץ ישן, והוא עלול להתרעם עלי על שהערתי אותו והפרעתי את שנתו". "אהה" - נענה רבי לוי יצחק ואמר - "הפריץ שלך ישן עכשיו, אבל בעל הבית שלי אינו ישן... הוא נמצא בין ביום ובין בלילה, ותמיד יכול אני

פרשת ויקרא

לגשת אליו...". השואה זו בין הפריץ הדל, שהיום הוא כאן ומחר הוא מת, לבין מלך מלכי המלכים הפנוי תמיד, ושומע בכל עת לשוועת בני עמו, חלחלה לתודעתו של האיש, והכניעה אותו.

מקור: הרב שלמה לוונשטיין שליט"א